

1929-02-08

AFSENDER

Hagerups Boghandel

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Afsendersted:

København, Gothersgade 30

Arkivplacering:

Mappe 118 nr. 2

DOKUMENTINDHOLD

Afventer transskription.

TRANSSKRIFTION

Afventer transskription.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 118 Nr. 2

8-2-1929

Hagerups Boghandel
Jøthersgade 30. K.

Mr. Professor Jakob Skovgaard!

Efter at have tænkt noget over min samtale med Dem i forrige Uge og efter at have gennemgaaet Deres Smaalbemærkninger til Salmene en for en, kan jeg ikke lade være med at skrive lidt indad Deres Grundsynspunkt.

Naar jeg gennemser Deres Bemærkninger efterlader de et bestemt Iovedindtryk, nl.: "Professor Jakob Skovgaard trenger ikke til Billeder til Salmene." Naturligvis ikke. De ser Billederne under Læsningen eller Sangen. Jeg kan spørge mig selv, om jeg trenger til dem. Nej, maa jeg svare, aldeles ikke, men der er f. Eks. Ting i Deres Illustrationer til "Den signede Dag", som jeg nu fouden alt andet ser i Forbindelse med den Salme. Deres Billeder har beriget den. Thi De ikke, der er Masser af Mennesker i Danmark, der ser Deres bestemte Fremstilling af den store Hadver, naar de hører den signede nævne. Jeg behøver ikke Illustrationer til f. Eks. "Gå dog Zion"; men jeg kunde tænkes efter at se en Kunstner male det i Billeder - den underlige Vej og Vandring til det ny Jerusalem. Thi mange unge gaar

det saadan, at det billedskabende i Salmen kun
i Beredsheden bliver til laagede Forestellinger.
En yngre Kunstner sagde forleden Dag til mig,
da vi drøftede dette: "Johann Skovgaard har da
for Fremtiden gemaet smykket Gænen til den synde
Dag." Jeg studsede lidt, for for mig havde det
nu mest været det store vaagnende Sand-
skab. Jeg havde saa til sinjet Salmen som
Indledning til en Kirkefest, at selve Billederne
var blevet borte for. Men denne Mand, jeg
talte med, havde nu faaet noget andet.

Se, naar det kan blive saadan for
dem, der har levet med disse Salmer fra
Barndommen og kan dem udenad forlænds og
baglænds, hvad saa lide med de mange, der
kun kender "Kirketokke, og til Hovedstade" fra
naar de sang den med høj Hal og sorte
Sjunker til Bayers Begravelse, eller de
Titusinder, som gaar til Kirke for sidste
Gang Konfirmationspændagen og kan kaste
"Dygt er den Himmel blå" af lye saa
hurtigt som "Elle, melle, vi fortælle —

Men saadan en Bog ikke kunde
give et Glimt af Poesi, der vakte Kærlighed.
Nusk, for Fortæller af Danske er en
Række af Grundtrugs Salmer kendte, men det
er som død Brande, der mangler en jængende Juvel.

Endvidere — jeg haaber ikke, jeg hatter Dem, for saa er det hele forgaves; men det drøjer sig nu om noget stort og godt, jeg bare skal overtale Professoren til at se paa, saa ved jeg, det vil gøde Dem.

De ved, hvor ofte grundtvigske Foredragsholdere skildrer en af Gr.'s Salmer. Taleren er bleven betaget af en eller anden Salme og spørger nu at skildre den. Jeg maatte tænke paa det ved flere af Aeres Bemærkninger: „Det mætter. Kan ikke gøres bedre. Bar.“

Jeg husker en Jul, hvor jeg holdt en hel Prædiken over Ordene: „Troen, Haabet, Kærligheden, Lyset, Glænsen, Glæden, Freden, Livets Træ og Livets Fod.“ De kaldte Billedet paa Billedet frem — og jeg tror i al Færd ikke, jeg forglædte det for Tilhørerne.

Jeg har hidtil givet mig lidt af med at skære i Træ, og saa kan der undertiden komme et Billede, som mine Fingre kan bibræ efter at skære. Men jeg kan ikke tegne. Et saadant Billede, som i flere Aar saa at sige har siddet i mine Fingre er: „Livets Træ ved Flodens Rand, vokser op i Troens Land osv.“

Jeg vilde føle det som en lykkelig Befrielse, om jeg en Dag saa det tegnet.
Men det blev nok en Afværgelse paa

et Sidespor. - Jeg hørte en Gang Biskop Fornesbeck-Mulff prædike over "O Kristelighed." Gysaa en Salme, som jeg kendte saa godt. Men fra den Dag faar mine Tanker, naar de spør ved den Salme, hen til Verset: "O Vidunder-Tro! Du slaar over Dyvel din gyngende Bro, som Isgangen hoder i brusende Strand." Kunde jeg tegne, vilde jeg ikke faa Fred, for jeg havde tegnet den.

Og, se nu er der jo Masser af Mennesker, som ikke kan se Ordens Billed, for end det er tegnet. Og det tegnede Billed vil berige Sindets Indstilling overfor Salmen gysaa meget som en beaandet Udlegning. Derfor kan jeg godt forstaa, at De, Jakob Skovgaard, kan skrive saadanne Bemærkninger til Salmerne, og jeg kunde vel en vis Grad for mit eget Vedkommende gaa med til det, men jeg ved, at ligesaa lidt som Tusinder af Mennesker aner, hvad det vil sige, at Livets Ord falder som Dug paa slagne Eng, fordi de synger Nummer 447 i Salmebogen ^{6:} og forst opdager det, naar Ordene virkelig falder paa deres Sjæle, hvor Græsset er hugget bort - ligesaa lidt ser de Jesus staa op som Foraarsolen Morgenspild for end de ser en stor Kunstner tegne det.

3

Ja, om han jeg al Tald saa
nogetlunde faaet sagt, hvad jeg vilde,
og jeg har vist ogsaa nogetlunde forklaret
det; jeg haaber at kunne udrette saa
meget, at jeg har faaet Dem til at ane,
at her ligger en Ggave, der vistnok er
større og al Tald sikkert betydningsfuldere
end at illustrere Bibelen. Den er dansk
og den er møttet med Poesi.

Jeg al Tald haaber, jeg ikke at have
trækket Professorens. Jeg sender en Afskrift
af Salmen med Deres Bemærkninger, skønt
jeg helst lod være; thi efter min Mening er
der en helt anderledes Ggave; at tegne
til "O.kristelighed" end til "En Sodemand".

Dog jeg maa slutte og sende
min Tilsen med Tak for, at De dog har
vist Sagen saa nogen Interesse, at jeg har
billedet mig at sende Dem dette Brev.

Med venlig Tilsen
J. Salweg

